

Oe (Kef., Smatr.)
E 2 A

1929
70#386 deti la

00600

Rättegångs-Handlingar,

som utvisa

Den Medborgerliga Säkerheten.

Stockholm, tryckt i Marquardska Tryckeriet, 1815.

B.V.

Utdrag af Stockholms Stads Råmners-Rätts Proto-
coll, hållet följande dagar år 1815.

Den 13 Junii.

S. D. **J**anledning af en den 5 uti denne månad till Rätten ingifven ansökning, af följande lydelse: "Sedan jag efter erhållet behörigt Pass, företog i Handels- och Commissions-ärenden en resa till Götteborg; Så hade Grosshandlaren Christ. Hoffberg, genom hos Kongl. ÖfverStåthållare-Embetet i Police-ärenden gjord angifvelse, att han misstänkte mig för en hos honom begången inbrottsstölb, utverkat, det jag blef under resan gripen, håltad, förhörd, hit återförd; lastad i ett nesligt hålte, och med wakt, såsom inbrottsstölds fördfware, dragen öfwer denne Stadens gator."

"Så mångfalldigt libande till wälfärd och heder, träfwer Reconvention; och får jag werföre hos Wällof. Råmners-Rätten ödmjukeligen anhålla, att bemålte Grosshandlare Hoffberg måtte wara kallad, och ålagd, gifwa mig fullständigaste upprättelse, samt ersätta mitt oerhörda libande och skada, enligt det påstående jag wid förhöret skall ingifwa. Stockholm den 30 Maj 1815. Carl Gustaf Helsing." — hade Rätten, till i dag, låtit uppkalla Grosshandlaren Christian Hoffberg, att bemöta Handlanden Helsing ofwonderbrorde påstående.

Då bemålte Parter förekallades, gifwo Rättens Betjente tillkänna, att Grosshandlaren Hoffberg, som sått sig Stämningen riktigt tillståd, icke warit i Rättens förmak synlig, men att Handlanden Helsing, efter en stunds förbindande derstädes, bortgått.

Som Rättegångstimman nu war försliden, beslöt Rätten låta handläggningen wid målet hwila, till deß Handlanden Helsing om detsammes företagande sig anmäler.

Den 14 Junii.

S. D. Wid på begäran erhållit företräde, uppwisade Secreteraren Johan Eric Ringström en af Handlanden Helsing för honom utfärdad Fullmakt, att utföra och bewaka Helsing talan emot Grosshandlaren Christian Hoffberg och Bodbetjenten Michaël Bergholm; hwarestefter Secreteraren Ringström anförde, att andre angelägenheter skola hindrat Helsing, att sistsidne gårdag afwaktat det af honom emot Grosshandlaren Hoffberg instämde målsföretagande, och derpå ingaf Secreteraren en Skrift, så lydande: "Ödmjukt Memorial. Genom Wällof. Råmners-Rättens Lagl. åtgärd och kallelse ålåg det Herr Grosshandlaren Christ. Hoffberg, att inställa sig till ansvar i ett urbo-
ta

"ta brottmål nästl. gärdag; men han uteblef afbeles; och ådagalade derigenom
"en ytterligare brottlighet jemte sidwördnad för Domarens bud. Det gifwes
"en del warelser, som tro sig kunna surpassera allt; Men, det lyckas icke:
"Och föranlåtes jag alltså med stöd af 11 Capit. 10 §. RättegångsBalken öb-
"mjukeligen anhålla, att Herr Hoffberg nu måtte warda nästa dag genom Wäl-
"lof. Rättens Betjente hämtad. Afbidar rättwist bifall, och framhärbar med
"wördnad Wällof. KåmnersRättens ödmjuka tjenare C. G. Helsing, genom
"Joh. Er. Ringström."

Sedan Secreteraren Ringström på tillsägelse någon stund afträdt, öfwer-
lade Rätten till, och för Ringström, åter inkallad, afkunnade följande

Utslag:

Det Rätten finner skäligt i så måtto bifalla Handlanden Helsing nu gjor-
de anhållan om Großhandlaren Hoffbergs hitstämmande, att han må wid wi-
te af Tio Daler Silfvermynt hitkallas till Onsdagen den 21 af innevarande
månad, klockan 11 f. m.

Öfwer detta Utslag anmälte Secreteraren Ringström misnöje, i afseende
derpå att hans hufwudmans begäran om Großhandlaren Hoffbergs hämtande
icke blifwit bifallen; och derefter afträdde.

Den 21 Junii.

S. D. Uti hit instämde målet emellan Diverse-Handlanden Carl Gustaf
Helsing, Kårande, och Großhandlaren Christian Hoffberg, Swarande, in-
ställde sig nu Helsing antagne Fullmäktig, Secreteraren Johan Eric Ring-
ström, emot Hoffberg i egen person, och sedan den utfärdade stämningen blif-
wit uppläst, ingaf Secreteraren Ringström ett skriftligen författadt anförande
till Protocollet, så lydande: "Den rättigheten Guds, Naturlig och Swenskt
"Lag sbrunnar hwar och en ofskyldig, till heder, åra och wälfärd angripen in-
"dividue i Samhället, att söka upprättelse af wäldswerkaren, har förbundit
"mig, att till Wällof. KåmnersRätten låta inkalla Herr Großhandlaren Christ.
"Hoffberg, för att låra honom känna den tyngd, wedergällningsrätten med
"Lagens kraft lägger å misådäaren."

"Det är Herr Hoffberg, som den 8 nästl. Mars hos PoliceKammaren,
"uppå oklokt och oförsligt fattade misstankar om min delaktighet i en hos ho-
"nom skedd inbrottsstölb, för egen del begärde att jag måtte gripas och hit
"återföras; Det är han, som utgifwit kostnaden till PoliceBetjentes resa ef-
"ter mig; Det är han, som genom sin åtgärd förorsakade, att jag blef i Jön-
"köping underkastad nestligaste håkte och ransakning såsom inbrottstjuf, samt
"hitförd, håktad och behandlad som tjuf: Och det är äfwen han, som genom
"dessa misgärningar hade underkastat mig den tankan och ryktet hos Allmän-
"heten, att jag wore saker till lifsstraff och fästning."

"Ingen

"Jungen Förnuftig och Moralisk Människa kan anse Herr Hoffberg vara
"fri från straff. Han har också inför Wällof. Rätten varit djers nog, att
"säga, det han icke hade bewis emot mig att tillgå: Då han fastmer bordt
"förklara mig oskyldig.

"Hwad mig sålunda öfvergådt, i ett Land, där man ropar och försäke
"rar, att Lagen är den oskyldigas wårn, det kan träffa hwaren annan oskyldig
"som hållt. Skyddar wäl Lagen, då man på allmän Landswäg gripes:
"Ställes genast under tjufransakning: Kastas i häkte och föres genom Lan-
"det under bewakning? Nej, Lagen är då ett slebile beneficium! Den skyddar
"twärtom wäl på den wårn och saklöses wälfärd, om den icke skulle gifwa
"upprättelse.

"Af hwad uppsåt Herr Hoffberg hade begärdt mitt häktande, det synes
"tydeligen af följden, som war för min wälfärd arg och skadande: hwartill
"kommer än widare såsom bewis, att han sökt binda mig till brottet, den
"omständigheten, att han begärt ransakning ej mindre hos strämmande, än
"hos mig, samt låtit uppbryta med Posten ankomne Bref; Och, om jag wid
"sådant förhållande skulle återopa 4 §. 60 Capit. Misgärninge-Balken; Så
"tror jag mig icke hafwa öfwerstridit de gränstor Laga Rättegång föreskrif-
"wer; Men jag skall wisa Herr Hoffberg, att häanden och wedergällnings-
"rätten icke utgöra den Saklöses på Metaphysiska och Moraliska grunder så-
"stade upprättelse; Samt att jag alldeles icke will skada hans wälfärd.

"Jag fordrar och påstår dertföre, att han nu inför Wällof. Rätten offen-
"teligen förklarar och erkänner det han obetänksamt angifwit mig, samt att
"jag varit och är alldeles oskyldig, fri ifrån det brott hwarsföre jag blifwit
"misshandlad; hwarjemte jag wäntar att Herr Hoffberg sielf finner mitt lid-
"dande och stada fordra af honom billig ersättning.

"Skulle Herr Hoffberg icke wilja i denna wäg gå mig med upprättelse
"till mötes; Så förbehåller jag mig allt widare påstående. Carl Gust. Hel-
"sing. Författadt af Joh. Er. Ringström.

"Efter uppläsandet af berörde ansörande och en därwid bifogad Räkning
af följande lydelse"

"Räkning.

"Grosshandlaren Christ. Hoffberg Debet:

"Rese-omkostnader ifrån Jönköping och hit till Stockholms Rådhus- "häkte	—	—	—	Wanco R:br. 130: 35 fl.
"Sey weckor och 6 dagar varit arresterad och under den tiden "har till föda och renhållning m. m. åtgärd Contant	—	—	—	30: 36 —
"för min resas inställande, på den handels-speculation har "jag förtoradt mer än	—	—	—	1000: — —
"min arrestetid Sey weckor och 6 dagar som brottsling blifwit				ansedd

"ansedd och misshandlad, påstår jag ersättning för en så anstötlig tillvitelse om Penninge-förlikning kan antagas — R:dr. 1500 — —"
"Stockholm den 5 Juni 1815 Carl Gustaf Helsing; Förklarade Grosshandlaren Hoffberg, att som han hvarken angifwit Handlanden Helsing för att hafwa begått eller deltagit uti den hos Hoffberg fördfwade stöld, eller yrkat Helsing efterspanande och gripande, så trodde Hoffberg att Helsing till käromålet varit obefogad.

Med Utdrag af Kongl. SfwerStåthållareEmbets för PolitieRendern den 3, 4, 8, 9, 20, 23 och 31 Mars, samt den 13 och 15 April detta år hållne Protocoller, sökte Secreteraren Ringström bestyrka motsatsen af hwad Grosshandlaren Hoffberg nyss till sitt försvar anfördt; Hvarjemte Ringström, som förmåtte, att hans hufvudman till bewisning af sin emot Hoffberg förde talan endast återopade det intogande berörde ProtocollsUtdrag lämna derom, att Hoffberg skall wällat Helsing gripande och håltande, sluteligen tillade, att hans hufvudmans påstående om ansvar för Hoffbergs nyssnämnde brottliga förhållande inkränkte sig dertill, att Hoffberg borde inför Rätta göra Helsing offentlig afbön och godtgöra Helsing lidande efter den Räkning Ringström å Helsing wagnar redan företedt; Hemställande Ringström om Hoffberg, i händelse Rättens tid icke medgaf att målet genast afdomma, kunde undgå att tills vidare uti hånne tråda.

Grosshandlaren Hoffberg förmente, att lika så litet som den bewisning Helsing sökt hämta för sin talan emot Hoffberg, af det framwisade ProtocollsUtdraget, kunde till skada lända, lika obehörigt skulle och vara det påstående Ringström nyss wäckt emot Hoffbergs personliga frihet, hwadan Hoffberg under anhållan om befrielse ifrån Käromålet öfwerlämnade detsamma till Rättens afgörande.

På tillfågelse afträdde Parterna, hwarest Rätten beslöt och för dem åter infallade

Utsade:

Att sedan justering af de i målet hållna Protocoller blifwit verkställd och hwartill Parterne en annan dag skulle blifwa kallade, wille Rätten sitt Utslag i målet meddela och i sammanhang därmed sig yttra om Handlanden Helsing till sitt emot Grosshandlaren Hoffberg gjorde påstående om hånne haft laglig anledning eller icke.

Misbröje öfwer sednare delen af detta Utslag anmältes utaf Secreteraren Ringström, som derpå med Grosshandlaren Hoffberg afträdde.

Den 4 Julii.

S. D. Efter till i dag utfärdad kallelse å Diverse Handlanden Carl Gustaf Helsing samt Grosshandlaren Christian Hoffberg, instälde sig å Helsing

"ansedd och misshandlad, påstår jag ersättning för en så anstötlig tillvitelse om Penninge-förlikning kan antagas — R:dr. 1500 — —
"Stockholm den 5 Juni 1815 Carl Gustaf Helsing; Förklarade Grosshandlaren Hoffberg, att som han hvarken angifwit Handlanden Helsing för att hafwa begått eller deltagit uti den hos Hoffberg fördfwade stöld, eller yrkat Helsing efterspanande och gripande, så trodde Hoffberg att Helsing till läromålet varit obefogad.

Med Utdrag af Kongl. Sverre Ståthållare Embetets för Politie Årenden den 3, 4, 8, 9, 20, 23 och 31 Mars, samt den 13 och 15 April detta år hållne Protocoller, sökte Secreteraren Ringström bestyrka motsatsen af hvad Grosshandlaren Hoffberg nyss till sitt försvar anförde; Hvarjemte Ringström, som förmåtte, att hans hufvudman till bewisning af sin emot Hoffberg förde talan endast återopade det intogande berörde Protocoll-Utdrag lämnar derom, att Hoffberg skall wällat Helsing gripande och håktande, sluteligen tillade, att hans hufvudmans påstående om ansvar för Hoffbergs nyssnämnde brottliga förhållande inkränkte sig dertill, att Hoffberg borde inför Rätta göra Helsing offentlig afbön och godtgöra Helsing lidande efter den Räkning Ringström å Helsing wagnar redan föredet; Hemsällande Ringström om Hoffberg, i händelse Rättens tid icke medgaf att målet genast afdomma, kunde undgå att tills widare uti häkte tråda.

Grosshandlaren Hoffberg förmente, att lika så litet som den bewisning Helsing sökt hämta för sin talan emot Hoffberg, af det framwifade Protocoll-Utdraget, kunde till stada lända, lika obehörigt skulle och vara det påstående Ringström nyss väckt emot Hoffbergs personliga frihet, hwadan Hoffberg under anhållan om befrielse ifrån Rättsmålet öfverlämnade desamma till Rättens afgörande.

På tillsägelse afsträdde Parterna, hwarefter Rätten beslöt och för dem åter infällade

Utsade:

Att sedan justering af de i målet hållna Protocoller blifwit verkställd och hwartill Parterne en annan dag skulle blifwa kallade, wille Rätten sitt Utslag i målet meddela och i sammanhang därmed sig yttra om Handlanden Helsing till sitt emot Grosshandlaren Hoffberg gjorde påstående om häkte haft laglig anledning eller icke.

Wifvndje öfwer sednare delen af detta Utslag anmältes utaf Secreteraren Ringström, som derpå med Grosshandlaren Hoffberg afsträdde.

Den 4 Julii.

S. D. Efter till i dag utfärdad kallelse å Diverse Handlanden Carl Gustaf Helsing samt Grosshandlaren Christian Hoffberg, instälde sig å Helsing

sings wägnar deß antagne Ombud Secreteraren Ringström, men Hoffberg personligen, då Protocolterne för den 12, 13 och 21 uti sistlidne Månad utan någon anmärkning blefwo justerade.

Secreteraren Ringström uppläste samt inlämnade nu ett så lydande anförande: "Wördsammast till Protocollet! Hos Wällofl. Råmners-Rätten har jag 2 gånger erhållit uppståf i detta mål, för att wid samtal med Groffhandlaren Christ. Hoffberg öfwertyga honom, om hans i Lag stadgade owillkorliga pligt, att gifwa mig upprättelse för det oerhörda lidande och skada han tillfogat mig.

"Andteligen lät han sistl. Lördag tala med sig i hast och hast. Försäkrade att han behöfde hwarken skrifa eller tala till sitt urskuldande, emedan han är wäl känd hos Rätten: Och, att det wore endast Police-Kammaren som måste ansvara för mitt arresterande jemte widare hårda medfart. Jag åter, som har anledning att tro det Hoffberg är känd, förestälde honom, huru oblygt han kunde stola sitt eget urbotat brott under Öfwer-Ståthållare-Embets i Police-Ärendet lagbundna magt; Ifsynnerhet, då samma Embete, som uti deß Cancellie gifwer resande pass, ju icke kan i Kammaren göra Rese-passet ogildt af lika myndighet; Ty, när en saklös person är genom erhållit pass skyddad af Lag i löstiga ärender; Så måste onefeligen Lagen göras kraf lös, då samma skydd brytes; Och jag frågade dertföre Hoffberg huru han wägade tillwita Police-Kammaren ett så beskaffadt Embetsbrott; När det redan wore fullständigt bewist, att Hoffberg wid erhållit företråde dertföres: 1:o för sin egen del anhållit att jag måtte gripas och i Jönköping unbergå ransakning, 2:o Dertill utgifwit 116 R:dr. 22 st Deco, 3:o Gifwit 20 R:dr i Arfwode till Police-Betjente; Samt 4:o begärdt och erhållit Ransakning, så i mitt hus som hos Främmande.

"I anledning häraf medgaf han, det han hade hos Police-Kammaren utmerkat desse åtgärder, samt wore således den som angifwit mig för Inbrottsstöld eller delagtighet deri. Lunkade derpå af och an på gälfwet, och sade sluteligen Rentoriskt: Mer än 30 R:dr. för Ert lidande gifwer jag ej. Jag förundrar mig att han utan synbarligt betänkannde träffade 30; Men erindrade mig att ärligen omtalas, det Förådaren Judas Ischarioth hängde sig för 30 Silfverpenningar; Och förestälde honom dertföre, att han söljakteligen sätter ringa värde derpå, om han sjelf blefwe behandlad som jag; I synnerhet som han twärtom, med utmärkt iswer skall tagit igen af Hof-Distillatorn Pet. Holmberg allt det stulna, som allmänt säges äfwen öfwer 1000 R:dr. för hwad han kunde komma att äfwenventyra i den af mig påstådde Reconvention. Han wille medgifwa äfwen dessa, men med den orebighet och willrådighet, att jag gick bort.

"Då nu denna Mannen sjelf förorsakat Målets behandlande enligt Lagens stränghet

"Frånghet, så är jag förbunden att förnya mitt förut ingifna påskående. Carl Gust. Helsing genom Joh. Er. Ringström.

Cedan Grosshandlaren Hoffberg till alla delar besidder innehället af of-
feningarne anförande, ingaf Secreteteraren Ringström, ett utaf Politie Upps-
"Uppå begäran meddelas härmed det betyg att, den 8 Juli. Martii erhöles
"undersefnade till en refas besidande att hit till staden återföra Diocerse
"Handlanden Carl Gust. Helsing, hwilken uti Jönköpings stad antråffades,
"uppå Herr Grosshandlaren Christian Hoffbergs Contoir och af honom egen-
"händig en summa flor 116 R:dr. 32 ff. Bco. hwarå wid hemkomsten så
"wot räkningen som öfverskottet af penningarne 16 R:dr. 25 ff. å nämnde
"Contoir återlämnades, samt erhöles wi i docerur 20 R:dr Banco tillsammans.
"Stockholm den 3 Juli 1815 A. U. Hågerstrand Contoits-Gewaldiget. An-
"ders Eklund Police Uppsyningsman.

Efter uppläsningen häraf uppgaf Hoffberg, att han wäl utgifwit de uti
bewiset nämnde 116 R:dr. 32 ff. Banco, men att han endoss förskjuit desse
penningar för Grosshandlaren Engströms räkning, samt att han sedermera af
Engström återfått dem, och tillade Hoffberg att då Secreteteraren Ringströms
afsiigt med nyssberörde Betygs företende spates wara, att dermed gifwa skr-
ta åt Helsing emot Hoffberg anstälte Rätomål, men Hoffberg nu förklarar
råtta förhållandet med de omformälte penningarne, förmodade Hoffberg det
Ringströms beindöande i detta fall wote misslyckadt.

Secreteteraren Ringström anhöll, det Hoffberg af Rätten måtte tillfrågas,
hurumida han icke till Police-Besjenterne Hågerstrand och Eklund lämnat en
gäfwä af 20 R:dr Banco, för det de gripit och bifört Helsing, samt om
Hoffberg kunde förneka det han utaf Hof-Diffislatoren Peter Holmberg upps-
burit 1000 R:dr Banco, såsom ersättning för hwad han kunde komma att af-
wentyra uti den af Helsing wänta Reconventionsfråga.

Uppå dessa frågor swarade Hoffberg, att han icke förer ån om Rätten der-
till förpigtgade honom, ansåg sig böra afsämma de af Secreteteraren Ringström
åskade upplysningar, emedan Hoffberg i annat fall skulle kunna blifwa för
mycket beswärad af Ringströms nyfikenhet.

Secreteteraren Ringström anhöll att målet måtte uppskjutas till en annan
dag, för att emedertid kunna föransalka om Diffislatoren Holmbergs och Po-
litie-Uppsyningsmännen Hågerstrands och Eklunds bifskämmande; I anseende
hwarill Rätten förståndigade Parterne, att nästkommande Tisdag den 11 den-
nes, klockan 11 f. m. sig härskådes åter insinna. Wederbörande afstrådde.

Den 11 Julii.

E. D. Då nu Rätten lät föreskalla Parterne uti det ifrån den 4 i den-
ne

ne månad till i dag uppstjutne mål, emellan Diverse Handlanden Carl Gustaf Helsing, Kärande, och Grosshandlaren Christian Hoffberg, Svarande, instälde sig endast Handlanden Helsing's Ombud, Secreteraren Johan Eric Ringström, och föredode en Skrift, som upplästes och lydde sålunda: "Som wi undertecknade i godo öfverenskommit, att den hos Willof. RåmnersRätten och emellan entamerade Rättegång, rörande af mig Helsing påstådd Resconvention för det lidande mig öfvergått derigenom, att jag på min företagna resa blifwit återhemtad, skall förfalla och denna sak, i hwad den rörer och, således i allo år förlit med erkännande det jag Hoffberg aldrig bestykt honom för den hos mig och min låra Broder begångna stöld, få wi sådant hos Willof. RåmnersRätten anmäla, med anhållan det detta mål måtte få förfalla. Stockholm den 7 Julii 1815. Chr. Hoffberg. Carl Gustaf Helsing."

och emedan Secreteraren Ringström, nu äfwen muntligen å sin hustru-mans wagnar, förwade dennes anhållan att få sitt Råromål emot Hoffberg nedläggas; Sann Rätten skäligt wid berörde återkallelse låta bero, efter förskändigande hwarom Secreteraren Ringström afrådde. Ur och dagar som för skrifue stå.

På Rättens wagnar,
C. F. HOFVENDAHL